

Epistula ad Euppsychium

26.1245.50 Ἀθανάσιος μὲν ἐν τῇ προλεχθείσῃ πρὸς Εὐψύχιον ἐπιστολῇ, ἥς ἡ ἀρχή·

Ἐφ' οἷς μὲν ὤθηθης ἡμᾶς, εὐλαβέσταντε, μεθ' ἕτερα φησι· Κοινὸς ὁ τῶν προβάτων καρπός· τοῦτο δὲ τὸ νωτιαῖον θέρος, τὸ ἔριον εἰς 26.1248 κοινήν χρῆσιν τοῖς ἅπασιν προκείμενον. Ἄλλ' ὅταν τῇ ἐκ τῆς θαλάττης προσομιλήσῃ βαφῆ, προφύρα λέγεται, καὶ τῆς προσηγορίας ἀμειβομένης, καὶ τῆς χρήσεως κατ' ἐξαίρετον βασιλεῦσι μόνοις ἀρμόττειν λαχούσης. Καὶ ἔστιν ἔρια, καὶ οὐκ ἔστι· τὴν μὲν φύσιν ἐκεῖνο ὅπερ πρότερον ἦν, τὴν δὲ χρῆσιν οὐκέτι. Φεύγει γὰρ τὴν κοινότητα διὰ τὸ τοῦ χρωμένου ἀξίωμα· οὕτω γοῦν καὶ ἡ σὰρξ τῆς κοινῆς ληφθεῖσα φύσεως, ἐπειδὴ γέγονε περιβόλαιον βασιλέως, τῆς αὐτῆς ἠξιώθη δόξης τῷ χρησαμένῳ, κἂν μὴ τὴν φύσιν ἐγένετο. Ὡστε Κύριος δόξης λέγεται εἰκότως καὶ καθὸ ἄνθρωπος· τῆς μὲν κατ' αὐτὸν φύσεως προσιεμένης τὸ πάθος, τῆς δὲ ὕβρεως διαβαινούσης ἐπ' αὐτὸν τὸν ὡσπερ ἐσθῆτι χρησάμενον τῇ σαρκί. Ὡσπερ γὰρ ὁ τὴν ἀλουργίδα διαρρήξας, ὡς ἐπιβεβηκὼς αὐτῷ τῷ βασιλεῖ τὴν τιμωρίαν ὑπέχει· καὶ τοι γε οὐδὲν δεινὸν αὐτὸς πέπονθεν ὁ βασιλεὺς, τῆς δὲ πορφύρας τὸ πάθος ἐπ' αὐτὸν ἀνήνεκται· οὕτω καὶ τὸ τῆς σαρκὸς πάθος μὲν ἐν τῇ ἀπαθείᾳ τοῦ λόγου διὰ τῆς ὕβρεως ἐπ' αὐτὸν ἐληλυθέναι λέγεται. Καὶ διὰ τοῦτο Παῦλος τὸν Δεσπότην Χριστὸν, καθὸ ἄνθρωπον Υἱὸν Θεοῦ παραδίδωσι, καὶ πρὸ τούτου Γαβριὴλ ὁ ἀρχάγγελος τὸν παράδοξον τόκον εὐαγγελιζόμενος τῇ Μαρίᾳ, Χαῖρε, φησὶ, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Ἴδου σὺ ἐν γαστρὶ ἔξεις, καὶ τέξῃ υἱὸν, καὶ καλέσουσιν αὐτὸν Ἰησοῦν· οὗτος ἔσται μέγας, καὶ Υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται. Ὡστε καλεῖται Υἱὸς Θεοῦ Ἰησοῦς, οὐκ εἰς θεῖαν φύσιν τῆς σαρκὸς μεταβληθείσης, ἀλλὰ τῇ πρὸς τὸν Θεὸν Λόγον ἐνώσει τὴν ὁμώνυμον ἀξίαν λαβούσης.